

EKSİKLİKLERİMİZİ DİLE GETİRİRKEN, BAŞARILARIMIZI GÖZ ARDI ETMEYELİM

Aydınlık Dergisi, 2 Mayıs 1999

Yıldırım Koç

Son haftalarda çeşitli bölgelerde işyeri sendika temsilcileri ve şube yöneticileri ile çeşitli toplantılara katıldım. Hep birlikte Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin karşı karşıya bulunduğu sorunları ve bunların nasıl aşılması gerektiğini değerlendirmeye çalıştık. Bu arada, isteyenler, eksiklikleri ve hataları diledikleri gibi dile getirme olanağını da buldular.

Bu eleştirilerin bir bölümü haklıydı; ancak bazılarında bilgi eksikliğinden ve yaklaşım yanlışlığından kaynaklanan haksızlıklar söz konusuydu.

Bence en önemli haksızlık, Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin eksiklikleri ve hataları dile getirilirken, başarılarının göz ardı edilmesidir. Eksikliklerin ve hataların göz ardı edilmesi, hareketin kendisini geliştirmesini ve yenilemesini engeller. Başarıların göz ardı edilmesi ise, harekette büyük bir özgüven eksikliği yaratır, moral bozukluklarına neden olur, yapıların yıpranmasına yol açar.

Adana ve Mersin'deki iki toplantıda birer kişi tarafından öne çıkarılan konu, Türkiye'de sendikacılığın çökmekte olduğu iddiasıydı. Hatta Mersin'de yıllardır tanıdığım ve sevdiğim bir arkadaşım, "yakında kelaynaklara döneceğiz, Birleşmiş Milletler'e başvuralım, sendikaları koruma altına alsın" bile dedi.

Ben bu değerlendirmelere katılmıyorum.

Katılmamamın bir nedeni, 1972 yılından beri fiilen sendikal hareket içinde olmam ve yalnızca okuduklarımla ve eski sendikacılardan dinlediklerimle değil, yaşadıklarımla da Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin son 26-27 yılını bir parça bilmem. Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin geçmişteki çeşitli eylemlerine ilişkin yazılan bazı yazıları okudukça, işimi gücümü bırakıp, abartmalara ve bilgisizliğe karşı savaş açasım geliyor. Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi son on yıllık dönemde, tarihinin en hareketli ve kitlesel eylemliliğini, bilinçlenmesini ve dönüşümünü yaşamaktadır. Bu değerlendirme, hem işçi, hem de memur ve sözleşmeli personel statülerinde istihdam edilen ücretliler için geçerlidir.

Katılmamamın ikinci nedeni, çeşitli ülkelerdeki sendikal hareketi bir parça izleme olanağımın olması. Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketinin örgütlülüğü, sınıf bilinci ve eylem potansiyeli ve gücü, Avrupa ülkelerindeki hareketlerin çok büyük bir bölümünden daha üstündür. Bir örnek vereyim. Avrupa Sendikalar Konfederasyonu'nun 1997 yılındaki bir yönetim kurulu toplantısı sonrasında, çeşitli ülkelere gelen sendika yöneticileriyle bir yuvarlak masa toplantısı yapıldı. Bu tartışma da yayımlandı. Bu tartışmada Hollanda'nın en büyük sendikal merkezi olan FNV'nin yöneticisi Willy Wagenmans şöyle diyordu ¹: "Sendikalarda bütünlük ve dayanışma yaratmak çok zordur... FNV'de insanları sokaklara çıkarmak, onları harekete geçirmek ve belirli konularda bu tür bir dayanışma yaratmak çok zordur." Wagenmans'ın öykündüğü ülke ise Belçika'ydı. Ben, Belçika'daki işçi hareketliliği ile Türkiye'yi kıyasladığımda, Belçika'dan fersah fersah ilerde olduğumuzu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim.

Çok eksikliğimiz var. Bir sürü de hata yapıyoruz. Ancak, kelaynak değiliz. Geçmişe göre çok ilerdeyiz. Avrupa ile kıyaslandığında ise, işçi sınıfımız ve sendikacılık hareketimizle övünebiliriz.

¹ Avrupa Sendikacılık Enstitüsü, **Transfer**, Kasım 1997, s.604.